

Lezsák Sándor

Balladai félhomály

– tíz jelenésben

1. Kinyitja a kiskaput

Hallám, hogy megálltak,
házam előtt állnak.

Én is magyar vagyok,
magyarul beszélek.

– Mi is azok vagyunk,
segítséget kérünk.

Merre visz ez az út?
Kocsiút? Gyalogút?

– Föl a dombtetőre,
visz a temetőbe.

Túl a dombon Város,
beérnek estére.

Ott halt meg az Uram,
most lesz kilenc éve.

2. A verandán ülünk

Kőkorszóban forrásvíz van,
reggel hoztam, hideg még.

Friss a málna, kóstolják meg,
ha kevés lesz, szedek még.

Olyan jó most beszélgetni,
ritka nálam a vendég.

LEZSÁK SÁNDOR (1949) író, költő, tanár. Az Országgyűlés alelnöke.

3. Kérdezzük

Napok óta járjuk
ezt a szép vidéket,

történelmi könyvek
hős múltról regélnek.

Sehol nem hallottunk
magyari beszédet.

Tessék már mondani,
milyen itt az élet?

4. Életét mondja

Itt jöttem világra,
kifogott a bába.

Magyari világba
voltam kisleánka.

Jártam iskolába,
magyar iskolába.

Jött a háború is,
éltünk is, meg nem is.

Katonák vonultak,
vittek, amit bírtak.

Katonáktól féltem,
jártam feketében.

Mintha öregasszony,
kormozták az arcom.

Apámat kerestem
tábori levélben.

Évek múlva megjött,
könnyeivel küzdött.

AZ ÉLETÜNK MÁTÓL
HADIFOGOLYTÁBOR.

Megint rabok vagyunk,
magunkra maradtunk.

MEGINT RABOK VAGYUNK,
MAGUNKRA MARADTUNK.

Ez visszhangzott bennem,
nem volt hova lennem.

Idegenek jöttek,
mieink elmentek.

Mieink elmentek,
idegenek jöttek.

5. Megriad

Olyan jó beszélni,
magyarul mondani.

Senkivel sem tudok
magyarul beszélni.

Nem lehet a boltban,
nem lehet templomban.

Pap a másikba jár,
gyónni sem tudok már.

Félcsaládok vannak,
azok se maradnak.

Toldoznak-foldoznak,
házak is roskadnak.

Üres a szomszéd ház,
hét éve lakatlan.

Nem kell az senkinek,
így az idő eszi meg.

Vérfoltos a konyha,
vér fröccsent a falra.

Három suhanc rabolt,
pálinkáért gyilkolt.

A börtönben ülnek,
hamar hazajőnek.

Nekem senkim nincsen,
Megvéd a Jóisten.

Fiam idegenben,
idegen asszonnal.

Uram eltiltotta,
mégis idegenben.

Amióta elment,
hiába kerestem.

Semmi híre nincsen,
nem fogy el a könnyem.

Ha már belekezdtem,
elmondom a végét.

Maradjanak még itt,
hallgassanak végig.

Hozok hársfateát,
virágmézzel igyák.

6. Fényképet hoz

Ez a fiam, kicsi fiam,
messzi városban él
idegen asszonnal.

Hazajöttek öregapát
gyászolni, siratni,
szép pirosz autóval.

Siettünk a temetéssel,
vihar készülődött,
jöttek sötét felhők.

Énfiamat az énuram
előbb szépen kérte:
Hangosabban sírjál!

*Asszonyod meg hallgasson el,
idegen sirató
ne álljon a sírnál!*

Az énfiam néma maradt,
nem tud megszólalni,
nem tud mit mondani.

Az énuram rángatózott,
fénylett verítéktől,
gyöngyöz verítéktől.

Most is tisztán hallám,
ahogy elébb lassan
feléje sziszegte:

Sírjál, fiam, sírjál!
Nem hallom a hangod!
Sírjál, fiam, sírjál!

*Hogy a falu hallja,
hogy a világ tudja,
sírni tudsz a sírnál!*

Énfiam szájzárban
ajkát szorította,
meg nem lazította.

Itt állunk a sírnál!
Sírjál, fiam, sírjál!
Hangosabban sírjál!

*Benniünket itt hagytaél,
nem több már a földünk
egy-egy sírhalomnál!*

*Sírjál, fiam, sírjál!
Ennyi még jár nekünk,
többé már nem leszünk!*

Az énfiám csöndben,
némán meggyötörten
nézte a koporsót.

Ekkor az énuram
dühét megszagatta,
fiam kitagadta:

*Istenemre mondom,
köddé váltál, köddé,
nem vagy fiam többé!*

*Nem vagy az énfiám,
meghalt az énfiám,
semminek se látszol!*

*Fekete felhőkkel,
tornyos fellegekkel
Öregapa gyászol!*

*Menjél idegenbe,
legyél a cselédjük,
leszünk, amíg élünk!*

- Énfiám engem megölelt,
indult asszonyával,
pirosz autójával.

Azt is tudom, hogy a fiam
nem akart apjával
összevitatkozni.

Akkor kezdtek harangozni,
hallgatott mindenki.
A pap is hallgatott.

Mennybolt mordult szélviharral,
záporosó hullá,
könnyünket lemosta.

Az mit láttam, akkor láttam,
ahogy harang kondult,
a koporsó mozdult.

Azt hittem, hogy Öregapa
rugdossa a fakoporsót,
szétrúgja a fakoporsót.

Azóta is vihar előtt
zörgeti az ablakot,
zörgeti az ablakot.

7. Beszél a templomáról

Én őrzöm a templom kulcsát,
az áramot lekapcsolták.

Délben a nap bevilágít,
Szent Istvánunk szépen látszik.

Fölajánlott Máriának,
Szeplótelen Szűz Anyánknak

Beszédes a templom fala,
belenőtt az ősök arca.

Ahol a fal repedezik,
idegen ott rejtőzködik.

8. Biblia és Petőfi

A rádióból zenét hallgatok.
Magyarul már régen nem beszélnek.
Ha ez nagyon fáj,
akkor kézbe veszem Petőfit és a Bibliát,
dajkálom, simogatom mindkettőt,
ahogy annak idején
a kisfiamat, és visszaálmodom a templomot
és a magyar iskolát.
Pap bácsi beszél
Jézuskáról, Betlehemről, föltámadásról.

Tanító bácsi beszél
Iluskáról, János vitézről, szabadságról,
és ha szél zörgeti az ablakot,
elmondok három Miatyánkot.

Este magukért is mondok imát.
Köszönöm a meghallgatást,
a látogatást.

9. Jöjjenek máskor is!

Ha legközelebb erre járnak,
Ismerjék föl ezt a házat!

Jöjjenek, sütök kalácsot is.
Megnézzük a templomot is!

10. Búcsú

Mondanak sokfélét,
ez a nép, az a nép.

Magyarokról nincsen,
semmi hírem sincsen.

Élek balladában,
vagyok félhomályban.

Istenünkre kérem,
segítsenek, kérem.

Félek a választól,
de csak megkérdeszem,

maguk nem hazudnak,
igaz választ adnak:

van-e még országa,
nekünk, magyaroknak?